

Manual för bedömning, verksamhetsförlagd utbildning på grundnivå i fysioterapeutprogrammet

Bedömningsformuläret AssCe för verksamhetsförlagd utbildning på grundnivå i fysioterapeutprogrammet är omarbetat efter AssCe Grundnivå för sjuksköterskeutbildningen (Löfmark & Thorell-Ekstrand, 2000).

I bedömningsformuläret ingår 17 faktorer. Dessa ska ses som delmål för kursmålen för kursen S0087H Fysioterapi: Grundläggande kliniska kunskaper I. Vidare ligger målen för fysioterapeutexamen i Högskoleförordningen (SFS 1993:100) till grund dessa bedömningsfaktorer.

För samtliga faktorer bedöms vilken måluppfyllelse som studenten har uppnått. För 14 av faktorerna bedöms även om studenten uppnått mycket god måluppfyllelse. Ringa in den siffra 1 – 7 som bäst beskriver studentens förmåga för varje faktor. Denna siffra noteras för varje faktor på dokumentet "Värdering av kliniska kunskaper och färdigheter..."

God måluppfyllelse ska ses som målet för studentens förmåga inom denna kurs. Bedömningsgraden Mycket god måluppfyllelse ska samtidigt vara möjlig att uppnå även i detta stadium av utbildningen. Det bör dock framhållas att för denna bedömning krävs en synnerligen god förmåga hos studenten.

Bedöm studentens förmåga med utgångspunkt från rubriken för bedömningsfaktorn, t ex Kommunicera med och bemöta patienter, och använd satserna under God måluppfyllelse resp. Mycket god måluppfyllelse som beskrivningar av vilken förmåga studenten ska kunna visa. Beskrivningarna bör inte ses som kravspecifikationer där varje påstående måste vara uppfyllt. Om studenten visar mycket god förmåga i något av påståendena så kan det uppväga att något av de andra påståendena i beskrivningen inte kan bedömas.

Min förhoppning är att följande förklaringar till bedömningsfaktorerna ska underlätta bedömningen. En del av bedömningsfaktorernas text har dock inte förklarats. Jag har bedömt dem som tillräckligt självförklarande. Om så inte är fallet är jag mycket tacksam för att få synpunkter på dessa och också på förklaringarna, så att arbetet med att förbättra bedömningsinstrumentet kan fortsätta.

Förklaringar till bedömningsfaktorerna

I. Kommunikation och undervisning

1. Kommunicera med och bemöta patienter

Mycket god målfyllelse

Studenten visar god förmåga att kommunicera med patienter med exempelvis afasi, hjärnskador, utvecklingstörning, demenssjukdom eller vid andra situationer där kommunikation är mer komplicerad. Andra exempel på tillstånd som ställer särskilt höga krav på en mycket god förmåga till kommunikation är patienter med svår smärta och patienter som befinner sig i kris.

2. Kommunikation i samverkan med olika instanser inom vård och omsorg

God målfyllelse

Studenten visar god förmåga att kommunicera, konsultera och rådgöra med olika instanser som är involverade i patientens vård och omsorg. *Instanser* kan betyda medarbetare inkl. handledaren, såväl inom den egna verksamheten som inom andra verksamheter. Studenten bör kunna redogöra för vilka instanser i vårdkedjan som är relevanta för patienten och vilken information som behöver överrapporteras. I både övnings- och bedömningssyfte kan studenten ges tillfälle att rapportera till handledaren.

3. Informera och undervisa patienter, närstående och/eller medarbetare

God målfyllelse

Informationen/undervisningen kan vara riktad till individ eller till grupp. Med medarbetare kan avses annan vårdpersonal och kollegor. En sådan uppgift bör ges i övningssyfte av handledaren.

II. Fysioterapiprocessen

4. Bedöma patienters behov av fysioterapi

God målluppfyllelse

Studenten ska kunna använda de undersöknings- och mätmetoder som är relevanta för den aktuella patientens behov.

Mycket god målluppfyllelse

Bedömningar i komplexa situationer kan innebära en situation där patienten har exempelvis svår sjukdom och skada, multisjukdom, svår känslomässig situation eller har ett flertal funktionsnedsättningar där studenten visar förmåga att avgöra vilket behov som är viktigast. Kritisk reflektion innebär att studenten med handledaren kan diskutera värdet och tillförlitligheten av använda undersökningsmetoder.

5. Planera och prioritera fysioterapeutiska åtgärder

Mycket god målluppfyllelse

Studenten ska med handledaren kunna diskutera och ge relevanta argument för valda prioriteringar.

6. Genomföra fysioterapeutiska åtgärder

God målluppfyllelse

Studenten ska visa goda manuella färdigheter, god förmåga till kroppsligt bemötande och beröring. Studenten ska kunna anpassa sin uppmuntran och peppning av patienten efter patientens behov. Vidare ska studenten kunna välja ändamålsenliga arbetsställningar. Studenten ska kunna relatera sina åtgärder till teorier från undervisning och kurslitteratur.

Mycket god målluppfyllelse

Studenten ska visa en större självständighet och en förmåga till kritisk granskning och till att dra slutsatser av denna.

Studenten kan diskutera värdet av åtgärderna med utgångspunkt i om det finns vetenskapliga belägg eller erfarenhetsbaserat stöd för åtgärderna.

7. Följa upp behov/problem och utvärdera fysioterapeutiska åtgärder

God målluppfyllelse

Förmåga till uppföljning och utvärdering ska ses ur såväl kortsiktigt som långsiktigt perspektiv. "Hur kändes detta?" "Hur känns det sedan igår?" "Vad är resultatet av tre veckors styrketräning?"

Om patienten inte kan tillfrågas bör studenten kunna göra uppföljning på andra sätt.

8. Rapportera, dokumentera och föra journal

Mycket god målluppfyllelse

Studenten visar i sin dokumentation och rapportering mycket god förmåga att relatera situation, undersökningsfynd, bedömning, målsättning och åtgärder till varandra. Den skriftliga dokumentationen genomförs utan dröjsmål, har hög kvalitet och behöver sällan revideras.

III. Teamarbete och samarbete

9. Planera och organisera arbetsuppgifter

God målluppfyllelse

Studenten visar medvetenhet för hur hon/han använder sin tid för att vara effektiv. Studenten visar vidare medvetenhet om hur resurser och begränsningar i form av tidsramar och patientens krafter måste balanseras mot olika behov och krav på kvalitet. Studenten har förmåga att själv planera arbetsuppgifterna för en dag. Detta kan visas både genom handling och genom samtal med handledaren.

Mycket god målluppfyllelse

Studenten har förmåga att själv planera hur rehabilitering och hälsopromotion för en längre period, t ex patientens vårdtid. Förmåga till planering och organisation kan visas i handling eller genom att redogöra för planeringen för handledaren. Förmåga att ordinera och/eller delegera samt följa upp genomförandet kan visas i handling i verkliga eller konstruerade situationer för handledaren.

10. Samarbeta

God målluppfyllelse

Om teamarbete eller samarbete mellan olika professioner inte förekommer i verksamheten kan studentens inställning och förmåga till samarbete med kollegor bedömas.

Mycket god målluppfyllelse

Förmåga att se patientens totala behov i den aktuella situationen och bedöma hur behovet av fysioterapi ska prioriteras i förhållande till andra behov.

11. Handlingsberedskap

God målluppfyllelse

Förmågan att ta egna initiativ gäller anpassning av behandlingsåtgärder till patientens förändrade status eller komplettering av undersökningen. Exempel på oväntade situationer kan vara att planerad åtgärd inte kan genomföras pga. plötsliga förändringar i vårdplanering eller patientens förändrade hälsotillstånd. Studenten bör visa förmåga att anpassa arbetet efter förändringar i arbetsmängden.

12. Säkerhetsmedvetande

God målluppfyllelse

Studenten visar i handling förmågan att förebygga risker genom att följa hygienföreskrifter och planera för och genomföra förflyttning, mobilisering, behandling och träning på ett säkert sätt. Samtidigt visar studenten lyhördhet för patientens behov.

Mycket god målluppfyllelse

Studenten kan i stor utsträckning förutse och redogöra för risker som kan förekomma i olika relevanta situationer samt föreslå åtgärder för att förebygga dessa.

IV. Professionellt förhållningssätt

13. Vetenskaplig medvetenhet

God målluppfyllelse

Studentens reflekterande och analytiska förmåga kommer till uttryck i samtal med handledaren och i arbetsuppgifterna.

Exempel på kunskap från forskning, utvecklingsarbete och beprövad erfarenhet är Socialstyrelsens nationella riktlinjer för olika sjukdomsgrupper.

14. Etisk medvetenhet

Mycket god målluppfyllelse

Studenten visar i samtal med handledaren förmåga att identifiera etiskt problematiska situationer. Studenten kan i samtal med handledaren analysera situationer där patientens självbestämmande och informerade samtycke kan komma i konflikt med vad vårdpersonalen anser är bästa beslut.

Studenten kan ge patienten stöd utifrån patientens rättigheter och behov.

15. Självkännedom

God målluppfyllelse

Studenten visar i handling medvetenhet om sina styrkor och begränsningar

Mycket god målluppfyllelse

Studenten visar i handling förmåga att förbättra sina styrkor och begränsningar.

16. Noggrannhet, pålitlighet och omdöme

God målluppfyllelse

Allmänna föreskrifter är t ex HSL, SoL, LSS, Lex Maria, Lex Sara, Sekretesslagen, Patientlagen, Patientsäkerhetslagen. Lokala styrdokument kan vara hygienföreskrifter, system för verksamhetsplanering och värdegrunder för olika verksamheter. Studenten bör visa förmåga att sätta sig in i och följa de styrdokument och regler som är relevanta för det dagliga arbetet.

Noggrannhet och pålitlighet kan visas i fråga om punktlighet och att studenten meddelar handledaren om något inträffar.

Omdömesförmåga kan visas genom att studenten i sina handlingar visar insikt om gränserna för sin kunskap och förmåga, t ex genom att be om hjälp.

Mycket god målluppfyllelse

Stor noggrannhet kan visas t ex i förberedelserna av en säker förflyttning eller i genomförandet av en undersökning.

17. Självständighet

God målluppfyllelse

Med självständighet avses här förmågan att stå för sina beslut och för sitt handlande utifrån egna argument och motiveringar - inte förmågan att arbeta ensam utan handledning.

Mycket god målluppfyllelse

Inga förklaringar utöver vad som framgår av formuläret.